Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (девети състав)

8 юни 2017 година*[i]

„Преюдициално запитване — Селско стопанство — Пускане на пазара на продукти за растителна защита — Директива 2008/69/ЕО — Член 3, параграф 2 — Процедура за повторна оценка от държавите членки на разрешени продукти за растителна защита — Срок — Разлика в текстовете на различните езици“

По дело C-293/16

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Tribunal Supremo (Върховен съд, Испания) с акт от 5 май 2016 г., постъпил в Съда на 25 май 2016 г., в рамките на производство по дело

**Sharda Europe BVBA**

срещу

**Administración del Estado**

**Syngenta Agro SA,**

СЪДЪТ (девети състав),

състоящ се от: E. Juhász, председател на състава, C. Vajda и C. Lycourgos (докладчик), съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството:

като има предвид становищата, представени:

— за испанското правителство, от M. A. Sampol Pucurull, в качеството на представител,

— за Европейската комисия, от I. Galindo Martín и F. Moro, в качеството на представители,

постанови настоящото

* Език на производството: испански.

## Решение

1 Запитването се отнася до тълкуването на член 3, параграф 2 от Директива 2008/69/ЕО на Комисията от 1 юли 2008 година за изменение на Директива 91/414/ЕИО на Съвета и включване на клофентезин, дикамба, дифеноконазол, дифлубензурон, имазаквин, ленацил, оксадиазон, пиклорам и пирипроксифен като активни вещества (ОВ L 172, 2008 г., стр. 9).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Sharda Europe BVBA (наричано по-нататък „Sharda“) и Syngenta Agro SA (наричано по-нататък „Syngenta“) по повод на процедура за повторна оценка на продукт за растителна защита, регистриран на името на Sharda.

### *Правна уредба*

*Директива 2008/66/ЕО*

3 Член 3, параграф 2 от Директива 2008/66/ЕО на Комисията от 30 юни 2008 година за изменение на Директива 91/414/ЕИО на Съвета за включване на бифенокс, дифлуфеникан, феноксапроп-P, фенпропидин и хинокламин като активни вещества (ОВ L 171, 2008 г., стр. 9) гласи:

„Чрез дерогация от параграф 1, за всеки разрешен продукт за растителна защита, съдържащ бифенокс, дифлуфеникан, феноксапроп-P, фенпропидин и хинокламин като единствено активно вещество или като едно от няколко активни вещества, всички от които са включени в приложение I към Директива 91/414/ЕИО [на Съвета от 15 юли 1991 година относно пускането на пазара на продукти за растителна защита (ОВ L 230, 1991 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 10, стр. 30)] не по-късно от 31 декември 2008 г., държавите членки извършват повторна оценка на продукта в съответствие с единните принципи, предвидени в приложение VI към Директива 91/414/ЕИО, въз основа на досие, което удовлетворява изискванията на приложение III към посочената директива, и като вземат предвид част Б от вписването в приложение I към посочената директива относно бифенокс, дифлуфеникан, феноксапроп-P, фенпропидин и хинокламин. Въз основа на тази оценка те определят дали продуктът удовлетворява условията, посочени в член 4, параграф 1, букви б), в), г) и д) от Директива 91/414/ЕИО.

[…]“.

*Директива 2008/69*

4 Съображение 7 от Директива 2008/69 гласи:

„Без да се засягат задълженията, определени с Директива 91/414/ЕИО като последица от включването на дадено активно вещество в приложение I, следва да се разреши на държавите членки в срок шест месеца след това включване да преразгледат действащите разрешения за продукти за растителна защита, съдържащи активните вещества, изброени в приложението, за да се гарантира изпълнението на изискванията, определени с Директива 91/414/ЕИО, и по-специално в член 13 от нея, и на съответните условия, посочени в приложение I. Държавите членки следва да променят, заменят или отменят, ако е целесъобразно, действащите разрешения в съответствие с разпоредбите на Директива 91/414/ЕИО. Чрез дерогация от горепосочения срок следва да бъде предоставен по-дълъг период за представянето и оценката на пълното досие, предвидено в приложение III, за всеки продукт за растителна защита за всяка предвидена употреба в съответствие с единните принципи, определени в Директива 91/414/ЕИО“.

5 Член 3 от Директива 2008/69 предвижда:

„1. Държавите членки, в съответствие с Директива 91/414/ЕИО и когато е необходимо, изменят или отнемат действащите разрешения за продукти за растителна защита, съдържащи активните вещества, изброени в приложението към настоящата директива, до 30 юни 2009 г.

До тази дата те по-специално потвърждават, че условията в приложение I към посочената директива, отнасящи се до активните вещества, изброени в приложението към настоящата директива, са изпълнени, с изключение на условията, определени в част Б от вписванията за тези активни вещества, както и че титулярите на разрешения притежават или имат достъп до досиета, които отговарят на изискванията на приложение II към посочената директива в съответствие с условията на член 13 от нея.

2. Чрез дерогация от разпоредбите на параграф 1, за всеки разрешен продукт за растителна защита, съдържащ едно от изброените в приложението активни вещества или като единствено активно вещество, или като едно от няколко активни вещества, които всички са изброени в приложение I към Директива 91/414/ЕИО, държавите членки следва най-късно до 31 декември 2008 г. да направят повторна оценка на продукта съгласно единните принципи, предвидени в приложение VI към Директива 91/414/ЕИО, въз основа на досие, удовлетворяващо изискванията на приложение III към посочената директива, и като вземат предвид част Б от вписването в приложение I към посочената директива относно активните вещества, изброени в приложението към настоящата директива. Въз основа на тази оценка те определят дали продуктът отговаря на условията, посочени в член 4, параграф 1, букви б), в), г) и д) от Директива 91/414/ЕИО.

[…]“.

*Директива 2008/70/ЕО*

6 Член 3, параграф 2 от Директива 2008/70/ЕО на Комисията от 11 юли 2008 година за изменение на Директива 91/414/ЕИО на Съвета за включване на тритосулфурон като активно вещество (ОВ L 185, 2008 г., стр. 40), предвижда:

„Чрез дерогация от разпоредбите на параграф 1 за всеки разрешен продукт за растителна защита, съдържащ тритосулфурон като единствено активно вещество или като едно от няколко активни вещества, всички от които са изброени в приложение I към Директива 91/414/ЕИО, държавите членки следва най-късно до 30 ноември 2008 г. да направят повторна оценка на продукта съгласно единните принципи, предвидени в приложение VI към Директива 91/414/ЕИО, въз основа на досие, отговарящо на изискванията в приложение III към същата директива, и като вземат предвид част Б от вписването в приложение I към посочената директива, което се отнася до тритосулфурон. Въз основа на тази оценка те определят дали продуктът отговаря на условията, посочени в член 4, параграф 1, букви б), в), г) и д) от Директива 91/414/ЕИО.

[…]“.

*Директива 2010/28/ЕС*

7 Член 3, параграф 2 от Директива 2010/28/ЕС на Комисията от 23 април 2010 година за изменение на Директива 91/414/ЕИО на Съвета за включване на металаксил като активно вещество (ОВ L 104, 2010 г., стр. 57) гласи:

„Чрез дерогация от параграф 1 за всеки разрешен продукт за растителна защита, съдържащ металаксил като единствено активно вещество или като едно от няколко активни вещества, всяко от които е включено в приложение I към Директива 91/414/ЕИО, до 30 юни 2010 г. държавите членки извършват повторна оценка на продукта в съответствие с единните принципи, предвидени в приложение VI към Директива 91/414/ЕИО, въз основа на документация, която отговаря на изискванията на приложение III към посочената директива, и като вземат под внимание част Б от вписването в приложение I към посочената директива относно металаксил. Въз основа на тази оценка те определят дали продуктът удовлетворява условията, определени в член 4, параграф 1, букви б), в), г) и д) от Директива 91/414/ЕИО.

[…]“.

***Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси***

8 На 14 януари 2009 г. Sharda подава на основание член 3, параграф 2 от Директива 2008/69 заявление за преразглеждане на издаденото разрешение за пускане на пазара на продукта за растителна защита „Core“, който съдържа дифеноконазол, едно от активните вещества, посочено в приложението към тази директива. Компетентните национални органи уважават това заявление.

9 Syngenta подава жалба по административен ред пред Secretaría General Técnica del Ministerio de Medio Ambiente, Rural y Marino (Главна техническа служба към Министерство на околната и морската среда и селските райони, Испания), като иска разрешението, издадено за продукта за растителна защита „Core“, да бъде отнето. Syngenta посочва, че заявлението за повторна оценка на този продукт е подадено след 31 декември 2008 г., крайна дата, според него, за подаване на такова заявление съгласно член 3, параграф 2 от Директива 2008/69. С решение от 20 януари 2011 г. посочената служба отхвърля тази жалба.

10 Syngenta обжалва това решение пред Tribunal Superior de Justicia de Madrid (Висш съд на Мадрид, Испания), който с решение от 25 октомври 2013 г. обявява за недопустима процедурата за повторна оценка на продукта за растителна защита „Core“, по съображение че заявлението за повторна оценка е подадено извън срока по член 3, параграф 2 от Директива 2008/69.

11 Sharda подава касационна жалба срещу това решение пред Tribunal Supremo (Върховен съд, Испания), като поддържа, че датата, посочена в този член 3, параграф 2, не е пречка заявления за повторна оценка да се подават след 31 декември 2008 г.

12 Syngenta твърди, че щом като член 3, параграф 2 от Директива 2008/69 е императивна разпоредба, която не може да бъде тълкувана различно, заявлението за повторна оценка, подадено от Sharda на 14 януари 2009 г., тоест след предвидената в тази разпоредба крайна дата, не е трябвало да бъде уважавано.

13 Запитващата юрисдикция смята, че за да реши спора, с който е сезирана, е необходимо да установи дали срокът по посочения член 3, параграф 2 е императивен, или става въпрос за срок, който може да бъде удължаван от държавите членки по обективни причини, представляващи непреодолима сила, или в съответствие с вътрешното им право.

14 При тези обстоятелства Tribunal Supremo (Върховен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Как следва да се разглежда датата 31 декември 2008 г., посочена в член 3, параграф 2 от Директива [2008/69] в текста ѝ на испански език — като краен срок за извършването на повторна оценка от страна на държавите членки, като крайна дата за включване в списъка в приложение I към Директива [91/414] на активните вещества, които подлежат на повторна оценка, или като последен ден от срока за подаване на съответното заявление за включване?

2) Изразът „най-късно до 31 декември 2008 г.“, съдържащ се в член 3, параграф 2 от Директива [2008/69], означава ли, че става въпрос за императивен срок с оглед на целта на системата по Директива [91/414], който държавите членки нямат право да удължават и следователно той е окончателно определен с Директива [2008/69]?

3) Ако бъде прието, че посоченият срок може да бъде удължен, може ли неговото удължаване да бъде допуснато поради обективни причини, представляващи непреодолима сила, или, доколкото този срок се отнася до задължението на държавите членки по член 3, същите имат право да го удължават съобразно националното си законодателство, в случаите и при условията, предвидени в него?“.

***По преюдициалните въпроси***

*По първия въпрос*

15 С първия си въпрос запитващата юрисдикция пита по същество дали член 3, параграф 2, първа алинея от Директива 2008/69 трябва да се тълкува в смисъл, че посочената в него дата 31 декември 2008 г. е — за вече разрешен продукт за растителна защита, съдържащ едно от активните вещества, изброени в приложението към тази директива — крайната дата, до която държавите членки трябва да извършат предвидената в този член 3, параграф 2, първа алинея повторна оценка на този продукт за растителна защита, или крайната дата за подаване на съответното заявление за повторна оценка, или пък крайната дата, на която всички активни вещества в този продукт за растителна защита, различни от изброените в приложението към Директива 2008/69, трябва да са били включени в списъка в приложение I към Директива 91/414, за да възникне задължение за извършване на повторна оценка на продукта.

16 Член 3, параграф 2, първа алинея от Директива 2008/69, чието тълкуване се иска, гласи, че „за всеки разрешен продукт за растителна защита, съдържащ едно от изброените в приложението активни вещества или като единствено активно вещество, или като едно от няколко активни вещества, които всички са изброени в приложение I към Директива 91/414/ЕИО, държавите членки следва най-късно до 31 декември 2008 г. да направят повторна оценка на продукта съгласно единните принципи, предвидени в приложение VI към Директива 91/414/ЕИО“.

17 По примера на запитващата юрисдикция следва да се отбележи, че има разминаване между текста на член 3, параграф 2, първа алинея от Директива 2008/69 на испански език и текста на тази разпоредба на други езици.

18 Всъщност испанският текст на тази разпоредба, съгласно който „todo producto fitosanitario autorizado […] será objeto de una nueva evaluación, a más tardar, el 31 de diciembre de 2008“ изглежда налага тълкуване в смисъл, че датата 31 декември 2008 г. е крайната дата, до която държавите членки трябва да извършат повторна оценка по смисъла на тази разпоредба на

всеки разрешен продукт за растителна защита, съдържащ едно от изброените в приложението към тази директива активни вещества или като единствено активно вещество, или като едно от няколко активни вещества, всички включени в приложение I към Директива 91/414.

19 Текстовете на член 3, параграф 2, първа алинея от Директива 2008/69 на немски („die sämtlich bis spätestens 31 Dezember 2008 in Anhang I der Richtlinie 91/414/EWG aufgeführt waren“), английски („all of which were listed in Annex I to Directive 91/414/EEC by 31 December 2008 at the latest“) и френски език („toutes inscrites à приложение I от Директива 91/414/CEE au plus tard le 31 décembre 2008“) налагат обаче тълкуване в смисъл, че датата 31 декември 2008 г. се отнася до включването на активните вещества, съдържащи се в разрешения продукт за растителна защита, който подлежи на повторна оценка от страна на държавите членки, в съответствие с предписанията на посочения член 3, параграф 2. В същия смисъл са и текстовете на тази разпоредба на гръцки, италиански и нидерландски език.

20 По-конкретно, текстът на всички тези езици, без испанския, сочи, че съответният продукт за растителна защита подлежи на повторна оценка, ако всички активни вещества, които го съставят, свързани с тези от приложението към Директива 2008/69, са били включени в приложение I към Директива 91/414 най-късно до 31 декември 2008 г.

21 Следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда формулировката, използвана в текста на правна разпоредба на Съюза на един от езиците, не може да служи като единствена основа за тълкуването на разпоредбата или в това отношение да ѝ се отдава предимство пред текстовете на останалите езици. Всъщност необходимостта от еднакво прилагане и следователно от еднакво тълкуване на акт на Съюза изключва възможността той да се разглежда отделно според текста на един от езиците, а напротив, изисква да се тълкува в зависимост от общия разум и целите на правната уредба, от която е част (вж. по-конкретно решения от 27 октомври 1977 г., Bouchereau, 30/77, EU:C:1977:172, т. 14 и от 17 март 2016 г., Kødbranchens Fællesråd, C-112/15, EU:C:2016:185, т. 36).

22 В това отношение е важно, първо, да се отбележи, че Директива 2008/69 е влязла в сила на 1 януари 2009 г. Би било несъвместимо с действието ratione temporis на тази директива член 3, параграф 2, първа алинея от нея да се тълкува като изискващ повторните оценки по смисъла на тази разпоредба да бъдат извършени или съответните заявления за такава оценка да бъдат подадени най-късно до 31 декември 2008 г., тоест преди датата на влизане в сила на посочената директива.

23 Второ, следва да се отбележи, че съображение 7 от Директива 2008/69 предвижда шестмесечен срок, от който е допустимо отклонение с оглед на представянето и оценката на пълното досие, предвидени в член 3, параграф 2 от тази директива. Съгласно първото изречение от това съображение този срок започва да тече от включването на активно вещество в приложение I от Директива 91/414, тоест от влизането в сила на Директива 2008/69, която предвижда това включване. Доколкото последната директива е влязла в сила на 1 януари 2009 г., съображение 7 от нея препраща, за представянето и оценката на пълното досие, предвидени в член 3, параграф 2 от посочената директива, към дата, по-късна от 30 юни 2009 г. Следователно датата 31 декември 2008 г., спомената в член 3, параграф 2 от Директива 2008/69, не би могла да е крайната дата, предвидена за повторната оценка на продукт за растителна защита по смисъла на тази разпоредба.

24 Трето, както отбелязва Комисията в писменото си становище, следва да се вземат предвид Директиви 2008/66, 2008/70 и 2010/28, които, както Директива 2008/69, изменят Директива 91/414, като добавят активни вещества в приложение I към нея, и съдържат, всяка от тях, по един член 3, параграф 2, който не се различава от член 3, параграф 2 от Директива 2008/69, що се отнася до датата и активното вещество или активните вещества, които посочва. Текстът на член 3, параграф 2 от всяка една от тези директиви, включително текстът му на испански език,

съответства на този на член 3, параграф 2 от Директива 2008/69 на езиците, споменати в точка 19 от настоящото решение, от които ясно личи, че датата, посочена в член 3, параграф 2 от всяка от тях, е крайната дата, на която всички активни вещества, съдържащи се в продукт за растителна защита, който съдържа и едно от изброените в приложението към всяка от тези директиви активни вещества, трябва да са били включени в списъка в приложение I към Директива 91/414, за да възникне задължение за извършване на повторна оценка на този продукт.

25 С оглед на всички изложени по-горе съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 3, параграф 2, първа алинея от Директива 2008/69 трябва да се тълкува в смисъл, че посочената в него дата 31 декември 2008 г. е — за вече разрешен продукт за растителна защита, съдържащ едно от изброените в приложението към тази директива активни вещества — крайната дата, на която всички активни вещества в този продукт за растителна защита, различни от изброените в приложението към Директива 2008/69, трябва да са били включени в списъка в приложение I към Директива 91/414, за да възникне задължение за извършване на повторна оценка на продукта, предвидена в посочения член 3, параграф 2, първа алинея.

*По втория и третия въпрос*

26 Вторият и третият преюдициален въпрос почиват на предпоставката, че датата 31 декември 2008 г., посочена в член 3, параграф 2 от Директива 2008/69, е последният ден от срока за подаване на заявление за извършване на предвидената в тази разпоредба повторна оценка на продукт за растителна защита. От отговора на първия въпрос обаче следва, че въпросната дата не е датата, на която изтича такъв срок.

27 Поради това не следва да се отговаря на поставените от запитващата юрисдикция втори и трети въпрос.

***По съдебните разноски***

28 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (девети състав) реши:

**Член 3, параграф 2, първа алинея, от Директива 2008/69/ЕО на Комисията от 1 юли 2008 година за изменение на Директива 91/414/ЕИО на Съвета и включване на клофентезин, дикамба, дифеноконазол, дифлубензурон, имазаквин, ленацил, оксадиазон, пиклорам и пирипроксифен като активни вещества трябва да се тълкува в смисъл, че посочената в него дата 31 декември 2008 г. е — за вече разрешен продукт за растителна защита, съдържащ едно от изброените в приложението към тази директива активни вещества — крайната дата, на която всички активни вещества, съдържащи се в този продукт за растителна защита, различни от изброените в приложението към Директива 2008/69, трябва да са били включени в списъка в приложение I към Директива 91/414/ЕИО на Съвета от 15 юли 1991 година относно пускането на пазара на продукти за растителна защита, за да възникне задължение за извършване на предвидената в този член 3, параграф 2, първа алинея повторна оценка на продукта.**

Подписи

i — След първоначалната електронна публикация на този текст е направено изменение в точка 14, първия предюдициален въпрос.